

Skriftlig orientering fra forvaltningen i perioden 24/11 – 3/3 2022

Arrangementer:

1. Sund og energirigtig bygning

Om kort tid åbner Bygningspuljen igen – [læs mere](#).

Formålet med bygningspuljen er at nedbringe energi-forbruget og omstille varmforsyningen i helårsboliger i Danmark

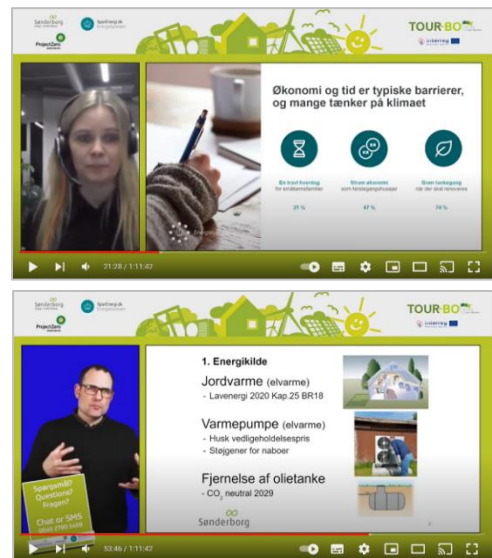
Som opvarmning blev afholdt et digitalt informationsmøde den 2. februar med gode tips til energirenoveringer i boligen. Arrangementet var målrettet folk, der havde købt bolig indenfor det seneste år, og det blev tolket til både tysk og engelsk.

Se eller gense udsendelsen her på:

[DANSK](#)

[TYSK](#)

[ENGELSK](#)

2. Infoland-kursus

Årets første møde for webmastere blev afholdt den 16. februar på Alsion. Der afholdes fire webinarer pr. år samtidig med, at webmasteren fra Lysabild, Allan Tychsen har tilbudt frivillig at være support for de lokale webmastere.

3. Frilandsbyer – hvad er meningen?

En ide om frilandsbyer har været oppe at vende i flere år. Mange synes, det er en god ide, og et nationalt forsøg med frilandsbyer er ved at skulle finde sin form. Men hvad mener vi egentlig med begrebet FRILANDSBY?

Dette blev drøftet på et webinar den 24. februar. På mødet var indlæg af Hanne Tanvig, Ingebeth Clausen, Steffen Damsgaard, John Brinch Bertelsen mens Tyge Mortensen var ordstyrer.

Hanne Tanvig

forsker
Københavns Universitet

Ingebeth Clausen

forperson
Foreningsn Broagerland 3.0

Steffen Damsgaard

formand
Landdistrikternes Fællesråd

John Brinch Bertelsen

formand
Fur Udviklingsråd

Er formålet at give landsbyer fri til at kunne gå helt nye veje? Eller er formålet – inspireret af frikommuneforsøgene - at justere på en bestemt lovgivning, der ellers er oplevet som forhindring for projekter? Det fortæber sig lidt. Afhængig af den vinkel, man vælger, vil ordningen og resultaterne i landsbyerne og på de små øer falde meget forskelligt ud. På webinarret blev selve formålet med frilandsbyer drøftet. Der offentliggøres et link til arrangementet.

4. Global udsyn og lokal handlekraft

Den 1. marts mødes fire deltagende landsbyer for første gang i projektet: "Global udsyn og lokal handlekraft". De kommer fra hver sin sønderjyske kommune; Tønder, Haderslev, Åbenrå og Sønderborg. Herfra deltager Sydals med nøglepersoner fra Lysabild og Skovby. Projektets formål er, at disse pilotlandsbyer skal teste fremtidige fælles opvarmning via energifællesskaber i område 4, dvs. uden for kollektive forsyningsområder.

Det sønderjyske sekretariat, SEP Sønderjylland, er tilknyttet som projektleder og faglig sparringspartner i projektet, hvor landsbyerne på tværs vil undersøge, kvalificere og modne mulige bæredygtige løsninger, der efterfølgende kan installeres og afprøves. Projektet har opnået støtte fra Landdistriktpuljen (Bolig- og Planstyrelsen) på i alt 457.000 kr. – Sønderborg Kommune er projektholder på vegne af de fire parter.

5. Vækst og værdier i landdistrikterne

Herude står himmel og hav i billedskønt ét, og det er ikke svært at få øje på det særlige ved livet i vores landsdel.

Få syn for sagn, når Landsbyforum i samarbejde med Sekretariat for Landdistrikter **Mandag den 28. marts kl. 18.00 – 21.00** inviterer til premiere i Kinorama, Sønderborg, på de landsbyfilm, der i løbet af 2021 er produceret som en hyldest til alle dem, der er deres egn. Filmene skal være med til at skabe opmærksomhed på landsdelen, og intentionen er, at flere skal få lyst til at være en del af vores fællesskab.

Vi vil gerne takke for jeres bidrag - og for det arbejde I har lagt i processen, så vi sørger for bobler og kransekage til landsbylaug bestyrelser, medvirkende, filmholdet og Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter, som har spillet en væsentlig rolle for muliggørelsen af projektet. Vi håber, I har lyst til at være med til at nyde resultatet af en fælles indsats, og så ses vi. Heldigvis.

Tilmelding: digital inden den 23. marts til <https://www.place2book.com/da/sw2/sales/rv58bc7ls2>

Projekter:

Nr. 1: **TOUR-BO**

Arbejdet i InterReg-projektet skrider planmæssigt fremad, og der arbejdes i denne tid hen imod en afslutning den 23. maj – sæt allerede nu kryds i kalenderen. Læs mere om projektet her: <https://www.tour-bo.eu/>. I arbejdsplanen 5 – kulturturisme - er denne [brochure](#) udkommet.

Nr. 2: **MEDSAM**

Her deltager landdistriktskoordinatoren i et dansk/norsk forskningsprojekt, hvor målet er at udvikle en model for samskabelse. Senest udveksler nogle af deltagerne erfaringer omkring kompetenceudvikling med henblik på at sammensætte et kompetenceforløb for parterne i samskabelse; frivillige, offentlig ansatte, foreningsfolk og andre stake holders. Erfaringer herfra vil blive bragt i spil i projektet ”Strategisk udviklings- og samarbejdskapacitet blandt lokalsamfund og kommuner” – et tillæg til projektet ”Bæredygtige Lokale Udviklingsprocesser”.

Projektet afsluttes i sommeren 2022, og der planlægges en afsluttende konference i Arendal i juni.

Nr. 3: **Kom hinanden ve´ - delebank for alle**

I dette projekt er Mobilitetsforeningen projektejer, men sekretariat for landdistrikter bidrager med sekretærtimer. Projektet består af to dele: en delebils ordning (landsbybusserne) og en delebank (grejbank) – og det har modtaget 440.500,00 kr. fra Landdistriktspuljen (Bolig- og Planstyrelsen).

Mht. delebanken:

Der planlægges møder i foråret for at nå tættere på en konkret forretningsplan for en delebank i samarbejde med Naturvejlederne, Landsbyforum, Sundhed og House of Health m.fl.

Mht. delebilsordningen:

Landsbybusserne (9-personers) fik en forrygende start, og er gået lidt ned i fart i vintermånederne. De holder i hhv. Kværs og Tandslet, og for at booke busserne skal du:

ÅBN NaboGo appén – ZOOM ind på kortet – KLIK på bus ikonet.

Bussen koster kun 70 kr./time eller max. 560 kr./dag + brændstof. Så er du klar til at køre - læs mere: Kom-hinanden-ved.dk

For at booke busserne skal du være bosiddende i et landdistrikt (ikke en by med over 1000 indbyggere), for så er du automatisk

medlem af et landsbylaug. Desuden skal du have et gyldigt kørekort til personbil.

Mobilitetsforeningen afholder generalforsamling **mandag, den 16. Maj 2022 kl. 17.00** – i umiddelbar forlængelse af **Årsmødet i Landsbyforum**. Dagsordenen udsendes senest 1 måned før arrangementet.

Nr. 4: **Landsbyfællesskaber som økonomiske entreprenører**

- der kan løfte større økonomiske projekter eller tungere samfundsmæssige opgaver

Læs om første møde den 1. marts blandt pilotlandsbyerne i Tønder, Haderslev, Aabenraa og Sønderborg. Cykelfærgen over Flensborg Fjord er en anden case i projektet, og her forberedes sommerens sejlads med Cykelfærgens Venner som ansvarlige og skipperen på Rødsand som udførende. Læs [her](#).

Nr. 5: **Broagerland 3.0**

Se arrangementet den 24. februar om ”Frilandsbyer – hvad er meningen?”. Læs den afsluttende rapport fra projektet ”Broagerland 3.0” [her](#).

Øvrige opgaver:

Sekretariatet hjælper landsbylaugene med sparring og udviklingsopgaver samt fungerer som sekretær for Landsbyforum. Deres aktiviteter fremgår af de nyhedsbreve, der udsendes ca. 4 gange pr. år.

Personale i Sekretariat for Landdistrikter:

- Anne Abild Poulsen, fødevarekoordinator (5 timer pr. uge)
- Åse Ditlefsen Ferrão, projektkoordinator for fødevareindsatser, projektansættelse (24 timer pr. uge)
- Carl Erik Maae, landsbyudvikler (32 timer pr. uge)
- Connie M. Skovbjerg, Landdistriktskoordinator (32 timer pr. uge)

